

MIQUEL OLIVA

*en l'àmbit
del
mil·lenari*

per
Joan Prat i Colomer

El Patronat de l'Arxiu-Museu de Ripoll, el dia 3 de desembre del 1977 —any del mil·lenari de la Basílica— i a les 7 de la tarda, va celebrar l'acte de la inauguració de la sala de **Records Històrics** de la comarca del Ripollès, en honor i dedicada, precisament, al malaguanyat doctor En Miquel Oliva i Prat, traspassat el dia 18 d'octubre del 1974.

L'arqueologia, la ciència que tracta de les arts i els monuments de l'antiguitat, és una tasca investigadora molt arrelada a la tradició universitària catalana. Bosch i Gimpera, el que fou Rector de la Universitat Autònoma els anys 30, fou el capdavanter d'una certa escola d'arqueòlegs als Països Catalans. El seu mestratge tingué una continuïtat immediata en l'obra dels doctors Maluquer i Pericot, i més tard en els treballs i la vocació d'estudiosos de vàlua com els arqueòlegs Oliva i Ripoll.

Els coneixements i mèrits del doctor Oliva —que va dedicar-se quasi tota la seva vida especialitzant-se en l'arqueologia—, van sorprendre en el seu neguit de treballs prehistòriques, molt especial en el Baix Empordà. I essent delegat de Belles Arts a la província de Girona, fou, sempre senzill i agradós i atent a la novella saba de l'art i un fervent enamorat —millor romàntic— del romànic i per tant del nostre monestir de Santa Maria.

Suara que en memòria i homenatge al Sr. Oliva, va fer-se tota una publicació sencera a «Revista de Girona» (quart trimestre de 1974, núm. 69), amb un seguit de plomes de primera categoria, però cap d'elles, sense dir res d'Oliva Prat; de Ripoll i del monestir. Per això ara volem donar el nostre sentiment i afecte per l'amic volgut; també tesselles d'aquell estudiós; l'home també de la muntanya i els seus monuments; la semblança del docte i el romànic nostre; l'arqueòleg de sostinguda i ferma vocació; el seu neguit per salvar la portalada de Ripoll; i l'home de la disponibilitat que sols venia a Ripoll per parlar arqueològicament de la Basílica i del mal de la seva pedra i sarvar-la.

Però, com que certament el trobem a faltar, ho hem fet més bé. Ho hem fet a la nostra manera per recordar-lo sempre més.

Els ripollesos per mitjà del Patronat de l'Arxiu-Museu, li hem dedicat la sala dels **Records Històrics** i on per sempre més ens quedarà com un capdavanter del nostre Monument. I va ser escaient, per tant, d'incloure l'acte en l'àmbit del MIL-LENARI de la Basílica de Santa Maria que es commemora.

Miquel Oliva va sentir constant preocupació per Ripoll.

«El Patronat de l'Arxiu-Museu ha volgut manifestar així el seu agraïment al que fou un fervent enamorat del nostre monestir i un entusiasta col·laborador de la nostra entitat. És el compliment del deute que li tenia la vila de Ripoll per la seva total entrega a la cultura ripollesa. I ho fem de la forma que ens ha semblat més eficaç. Els homenatges passen, són flors d'un dia. L'erecció d'un monument o la dedicació d'una sala, queden; honoren de manera perdurable. És el record continu i durader que es perpetua a través de generacions...

El contingut d'aquesta sala, que és de records històrics, és el conjunt d'objectes recollits durant molts anys, que són representatius d'algun fet assenyalat o que marquen una època. Molts d'ells tenen un valor artístic, d'altres un valor purament documental. És una sala més en el Museu que hi escau perfectament, perquè aquest Museu no és monogràfic. Es pretén donar a conèixer les característiques més sobresortints de la Comarca del Ripollès en tots els aspectes: paleontologia, prehistòria, història, indústries i arts populars, folklore, etc., etc...».

Breu, fort i sentit parlament el del senyor Eudald Graells i Puig, director del mateix, que posà (en el que ja no diem més, per quedar una mica al marge dels elcòis —ben meres-

cuts per altra part— i centrar-nos en allò que pertany més a l'arqueòleg, fins maniàtic, de les nostres pedres monacals i folklore pirenenc) voluntat per cenyir-nos a la semblança i manifest de la personalitat a Ripoll del doctor Oliva i Prat suara desaparegut. Així com també la del President de la Diputació de Girona, senyor Xuclà, que donà les gràcies a l'esment, col·laboració i patrocini que sempre el nostre Museu ha rebut de la Diputació Provincial mitjançant els diferents senyors Diputats de la comarca Ripollenca, les ajudes morals i materials del qual han permès portar a cap forces realitzacions ben remarcables, al mateix temps que un estímul per prosseguir en el millorament d'aquest Arxiu-Museu.

Quan viatgem de nit en un avió i sobrevoem zones poblades, veureu com sobre la terra fosca s'encenen, s'apaguen i es belluguen petites llums de llars i foranes. Ha dit algú més eixerit que aquestes són com llums del poeta, del mestre, de l'estudiós i de l'artista. Petites llums que oscillen, però que sempre es veuen. Aquí, una d'aquestes llums que lluen sobre el pla de la nit llarga, era la missatgera de l'Arqueòleg.

En el cas de l'Oliva i Prat no ha calgut —ni caldrà—, pujar a l'avió per veure si la llum s'apagava. Sempre, d'ara endavant, la tindrem a casa nostra illuminant altres homes, d'ací i d'allà, disposats a fer bé i sense defallir, la tasca difícil, àrdua, imprescindible i inajornable de després d'un MIL-LENARI.

Seguim essent hereus del conjunt de les actuacions dels homes en el passat.